גוט יום טוב אלע אידן. איינע פון די עיקרים פון פסח איז דער קרבן פסח. ביז די בית המקדש וועט זיך אויפגעבויעט ווערן בקרוב, קען מען נישט מקריב זיין קיין קרבן פסח. אבער, זאגן די ספרים הקדושים אז היינטיגע טעג קען מען יוצא זיין דעם חיוב פון ברענגען א קרבן דורך טון חסד פאר א צווייטען.

אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין מדרש, אז ר' יוחנן איז אמאל געגאנגען מיט ר' יהושע אין ירושלים. ווען זיי האבן געזען דעם חורבן פון דער בית המקדש, האט ר' יהושע געזאגט, "ווי איז מיר... אז די פלאץ וואס האט אמאל מכפר געווען אויף אונזערע חטאים איז יעצט נחרב געווארן." "מיין זון," האט ר' יוחנן געזאגט, "מיר האבן אן אנדערע וועג צו באקומען א כפרה וואס איז גלייך צו דער בית המקדש, און דאס איז גמילות חסדים. אזוי ווי עס שטייט אין פסוק, 'כי חסד חפצתי ולא זבח וגו' – זאגט דער אויבערשטער, חסד וויל איך, נישט קרבנות. (הושע ו,ז) (אבות דרבי נתן פרק ד, מובא בספר "ואהבת לרעך כמוך", פרשת ויקרא, מאת ר' זעליג פליסקין שליט"א.) די פאלגענדע שיינע פסח מעשה ווייזט ווי איין איד האט געברענגט זיין קרבן פסח דורך טון א חסד פאר א צווייטען.

ר' ישועה איז געווען א חשובער תלמיד חכם וואס האט געלעבט אין ירושלים עטליכע יארן צוריק. ער איז געווען א שטילער מענטש. ער האט נישט גערעדט אסאך, אבער ער האט געטון אסאך חסדים פאר אנדערע. רוב חסדים וואס ער האט געטון פאר אנדערע אידן קען מען נישט אויסרעכענען, ווייל ער האט עס פשוט געטון אזוי שטילערהייט, אז די טובות וואס ער האט געטון זענען קיינמאל נישט ענטפלעקט געווארן. די פאלגענדע מעשה איז אבער איינע פון די מעשיות פון יהושע'ס צדקות וואס איז ב"ה נתגלה געווארן.

די מעשה איז געשען עטליכע יארן צוריק אין ירושלים. עס איז ליידער געשען אמאל א מוראדיגע אומגליק אין "בתי ברוידי" (א גרופע דירות אין ירושלים.) נעבעך א אינגערמאן איז נסתלק געווארן ערב פסח, לאזענדיק א שטוב מיט קינדער, ל"ע. ווען ער האט געלעבט, האט דער אינגערמאן זיך אייביג געמוטשעט מיט פרנסה. יעצט פארשטייט זיך אז דער מצב איז געווארן נאך מער ענג אין שטוב. ווייל פשוט, עס איז נישט געווען קיינער וואס וועט אהיימברענגען פרנסה. די צובראכענע פרוי האט נישט געוואוסט וואס וועט זיין.

אויסער די שווערקייטן מיט פרנסה און די שווערע אבידה וואס זיי האבן געשפירט, איז געווארן א יעצטיגע פראבלעם. ווער וועט פירן דעם סדר אין פסח נאכט? די פרוי האט געדארפט א ישועה. "נו," האט זי געזאגט פאר זיך, "פסח איז דאך דער צייט פון ישועות."

ר' יהושע איז געוואר געווארן וועגן דעם מצב, און ער האט זיך גלייך גענומען טראכטן וועגן א וועג ווי אזוי צו קענען העלפן דער צובראכענער פרוי און יתומים. ר' יהושע האט געזוכט איינער וואס איז גרייט געווען צו פארלאזן זיין אייגענע סדר און גיין צו יענער משפחה'ס הויז צו פירן זייער סדר. אבער, ווי מער ער האט געזוכט עמיצן, האט ער קיינעם נישט געטראפן. סוף כל סוף, עטליכע שעות פאר די זמן, האט ער ב"ה געטראפן איינער א בן תורה, וואס האט נישט געהאט קיין משפחה אין ארץ ישראל. דער איד האט מסכים געווען צו גיין פירן דעם סדר ביי יענער משפחה.

אויף זיין וועג ארויס פון זיין שטוב צו גיין דאווענען מנחה ערב פסח, האט ר' יהושע געזאגט פאר זיין בני בית אז ער האפט צו זיין אינדערהיים פונקטליך צו קענען אנהייבן דעם סדר, אבער, אויפן וועג אהיים פון שול, וויל ער מאכן זיכער אז דער איד איז טאקע אנגעקומען צו יענער משפחה צו פירן דעם סדר. נאכדעם וואס ער האט אלעס מברר געווען, וועט ער גלייך אהיימקומען.

ווען ער איז געקומען אין שול, האט ער געזוכט יענעם איד, אבער, ער האט אים נישט געטראפן. אפשר האט דער איד פארגעסן? אפשר האט ער געדאווענט אין אן אנדערען שול? דאס איז נישט אזוי מסתבר געווען, ווייל די צוויי האבן קובע געווען זיך צו טרעפן נאכן דאווענען און גיין צוזאמען צו דער אלמנה'ס דירה.

נאכן דאווענען האט ר' יהושע נאכאמאל געזוכט דעם איד, אבער ער האט אים נישט געטראפן. ר' יהושע האט אהיימגעשיקט זיינע קינדער, זאגענדיק פאר זיי אז זיי זאלן איבערגעבען אינדערהיים אז ער וועט באלד אהיימקומען. נאכדעם איז ער אליינס געגאנגען צו "בתי ברוידי" ווייל אפשר איז דער איד אליינס געגאנגען צו יענער משפחה.

אבער, ווען ער איז אנגעקומען צו בתי ברוידי, האט ער אויך נישט געטראפן דעם איד. ווען ר' יהושע איז אריינגעקומען אין די דירה פון יענער אלמנה, האט ער געזען ווי די קינדער לויפן ארום און די אלמנה גייט אהין און צוריק באזארגט, ווייל זי האט נישט געוואוסט פון וואו וועט קומען די ישועה, ד"ה ווער וועט פירן די סדר?

נאכדעם וואס ר' יהושע האט געווארט א שטיק צייט, האט ער זיך מיישב געווען אז ער גייט אליינס פירן דעם סדר פאר די משפחה. ער האט צוזאמענגערופן די משפחה צו דעם טיש און ער האט אנגעהויבן צו מאכן קידוש און צו פירן דעם סדר – אלעס בשעת זיין אייגענע משפחה מיט זיין מאמע האבן געווארט אויף אים אינדערהיים.

ער האט געפירט די סדר מיט יענער משפחה אבער ער האט נישט געגעסן די סעודה מיט זיי. ער האט געמאכט די סדר לעבעדיק מיט זמירות און אינטערסאנטע דברי תורה וואס אפילו די קליינע קינדער האבן געקענט פארשטייען. די גאנצע משפחה האט זיך מחיה געווען דורך ר' יהושע'ס ווארעמקייט.

ווען ער האט זיך אויפגעשטעלט פון דעם טיש, זענען די קליינע קינדער שוין לאנג צוריק איינגעשלאפן, ווייל דער סדר האט גענומען נאנט צו דריי שעה! די אלמנה האט אים שטארק באדאנקט און ער איז ארויסגעגאנגען פון דער דירה.

ווען ער איז אנגעקומען צו זיין אייגענע דירה האט ער געזען ווי זיין בני בית, זיין מאמע און זיינע קינדער זיצן ביים טיש ווארטענדיק אויף אים. אויף איין זייט האבן זיי אלע פארשטאנען וואס האט לכאורה פאסירט ביי דער אלמנה, און זיי האבן זיך געפרייט אז ר' יהושע האט געקענט טון אזא ריזיגע מצוה מחיה צו זיין אן אלמנה מיט יתומים. אויפן אנדערען זייט, האבן זיי נישט אזוי גוט פארשטאנען ווי אזוי זייער טאטע האט געקענט אלעס טון אויפן חשבון פון זיין אייגענע משפחה, וואס האבן געווארט דעם גאנצען יאר צו דער סדר נאכט.

עס איז געווען שוין צו שפעט צו רעדן וועגן דעם, דעפאר האט ר' יהושע גלייך אנגעהויבן דעם סדר מיט זיין אייגענע משפחה. זיי האבן אלעס געטון מיט גרויס זריזות כדי צו קענען ענדיגען דעם סדר בעפאר חצות. נאכדעם וואס די סדר האט זיך געענדיגט, זענען די קינדער צוגעקומען צו זייער טאטען און זיי האבן אים געפרעגט מיט גרויס דרך ארץ, "טאטי, מיר פארשטייען אז דו האסט געוואלט ארויסהעלפן יענער צובראכענער אלמנה און אירע משפחה, אבער וואס איז וועגן דיין אייגענע משפחה? מיר האבן געווארט דא שעות! און נישט נאר דאס, אבער וואס איז וועגן דיין מאמע? זי איז אן עלטערע פרוי און זי איז דאך אויך אן אלמנה! פארוואס האסטו מקדים געווען יענע אלמנה פאר די אלמנה דא אין אונזער שטוב?"

ר' יהושע האט גאנץ גוט פארשטאנען זייערע פראגעס, ווייל זיי זענען געווען גוטע קשיות! "מיין טייערע קינדער, אירע קשיות זענען ריכטיג... און כדי אייך צו קענען ענטפערן, דארף איך יעצט פארציילן א מעשה וואס איז געשען אסאך יארן צוריק מיט דעם חזון איש. די מעשה גייט אזוי..." *המשך יבוא*. גוט יום טוב אלע אידן.

נתרם לרפואה שלימה של שאשא מלכה בת גאלדא, מרדכי מענדל בן ציפורה יוטא, ודוב בן רחל בתוך שאר חולי ישראל

כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו (שבת קיח:)

לנדב דף זה לרגל שמחה או אירוע אחר, נא להתקשר למחבר וכותב מתתי' וואלפבערג 3234–362 (845)